

Број: 679/2008-Д-02/2
Београд, 17.12.2008. године

Јавно предузеће „Елгас“ Сента
Господин Петар Јанковић
Миксат Калмана 37
24 400 Сента
факс: 024-815-223

Поштовани,

У прилогу достављамо Мишљење на Предлог одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, које сте нам доставили својим дописом од 20.11.2008. године (заведено у Агенцији под бројем 679/2008-Д-02 од 25.11.2008. године) и дописом од 02.12.2008. године (исправка поднеска заведено у Агенцији под бројем 679/2008-Д-02/1 од 08.12.2008. године).

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
Марија
Јубо Марић

На основу члана 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 93. седници од 16.12.2008. године, разматрао је предлог Одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса Јавног предузећа „Елгас“, Сента, и даје следеће:

М И Ш Љ Е Њ Е

1. Јавно предузеће „Елгас“, Сента, - оператор дистрибутивног система за природни гас, доставило је својим дописом од 20.11.2008. године (заведено у Агенцији под бројем 679/2008-Д-02 од 25.11.2008. године) и дописом од 02.12.2008. године (исправка поднеска заведена у Агенцији под бројем 679/2008-Д-02/1 од 08.12.2008. године) на мишљење предлог Одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса које износе:

Категорије корисника	Групе корисника	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	3,17	
	Остали корисници	2,19	119,48

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, као и висине планиране стопе повраћаја на регулисана средства који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006, 1/2007 и 100/2008) признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је Јавно предузеће „Елгас“, Сента, при образовању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса:

- обрачунало максимално одобрени приход за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и максимално одобрени приход за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас и извршило алокацију максимално одобрених прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007 и 100/2008);
- исказало цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 1/2007);
- стопу повраћаја на регулисана средства обрачунало у висини од 7,50% за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, и то применом реалне цене сопственог капитала пре опорезивања од 10,00%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, учешћа позајмљеног капитала у

финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила:

- да су сви елементи релевантни за утврђивање оправданих трошкова пословања и максимално одобреног прихода за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, реално исказани и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим;
- да су предложене стопе повраћаја на нивоу уобичајених стопа у земљама са сличним условима и ризицима пословања за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом за природни гас.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за дистрибуцију природног гаса и система за управљање дистрибутивним системом за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 703/2008-Д-И/14
Београд, 16.12.2008. године

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса

1. Уводне напомене

У складу са чланом 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/2004), ЈП „Елгас“, Сента, као оператор дистрибутивног система за природни гас, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог акта о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса (допис заведен у Агенцији под бројем 679/2008-D-02 од 25.11.2008. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

ЈП „Елгас“, Сента је, у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, а током анализе предлога достављених 27.03.2008. и 7.07.2008. године извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

2. Полазне основе

Све енергетско – техничке и економско - финансијске табеле приложене уз Предлог одлуке на захтев Агенције, за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас предметни подносилац предлога је формално – технички правилно попунио. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода, као и на формално - техничку исправност алокације предметних максимално одобрених прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима).

У поступку оцене оправданости планираних трошкова пословања у 2008. години и начина исказивања њихове вредности, Агенција је имала у виду следеће:

- Подносилац захтева је јавно предузеће (Скупштина Општине Сента као оснивач је власник 100% капитала Подносилац захтева), што има значаја приликом планирања одређених економско-финансијских позиција за регулаторни период, трошкови зарада су под контролом надлежних општинских органа,
- На Програм пословања подносиоца захтева за 2008. годину Скупштина Општине Сента је дала сагласност (Закључак о давању сагласности на Програм пословања ЈП „Елгас“, Сента за 2008. годину број 023-24/V-07 од 07.12.2007. године),
- Подносилац захтева је ималац лиценци за обављање три енергетске делатности, а поред тога обавља и неенергетске делатности.
- Подносилац захтева је у складу са чланом 43. Закона извршио раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима, као и Извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја подносиоца захтева за 2007. годину. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама Правила информисања

наведени за 2007. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2007. годину за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобреног прихода за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких трошкова, средстава и осталих прихода у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева. Сви подаци који су у економско – финансијским табелама Правила информисања наведени за 2006. годину немају већу употребну вредност, јер за ту пословну годину није извршено раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима.

3. Опис дистрибутивног система

ЈП „Елгас“, Сента обавља делатност дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом који чине 74 km дистрибутивне мреже и 1 мерно регулациона станице (MPC). Наведени подаци су из лиценце 075/07-ЛГ-20 од 29.03.2007. године, а након издавања лиценце није било додатних захтева за проширење лиценце.

4. Количине природног гаса планиране за дистрибуцију у 2008.г.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода ЈП „Елгас“, Сента се утврђују на основу података о планираним количинама природног гаса које ће се испоручити са дистрибутивног система.

Тарифни елемент „енергент“ - 3.107.412 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2008. години. Тарифни елемент енергент је правилно израчунат и износи 2.362.161 m³ за домаћинства и 745.251 m³ за остале купце.

Тарифни елемент „капацитет“ - 24.420 m³/дан/год. је за 2008. годину усвојен на основу података из 2007. године. Тарифни елемент капацитет је правилно израчунат и износи 19.317 m³/дан/год. за домаћинства и 5.103 m³/дан/год. за остале купце.

Губици природног гаса у дистрибутивном систему нису планирани за 2008.годину, с обзиром да их није било ни у 2007. години.

5. Оперативни трошкови за енергетску делатност дистрибуцију природног гаса

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2008. годину од 6,0%, као и да је планирана дистрибуирана количина природног гаса у регулаторном периоду за 23,7% већа у односу на претходну годину, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 11.817.000 динара (за 6,1% више у односу на претходну годину). За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани оперативни трошкови у регулаторном периоду.

ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

у 000 динара

Редни број	Позиција	2007	2008	Индекс
1.	Трошкови материјала	2.229	2.400	108
1.1.	Трошкови материјала за израду	1.822	1.931	106
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	162	172	106
1.3.	Трошкови горива и енергије	245	297	121
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	7.227	7.677	106
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	6.021	6.382	106
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1.078	1.143	106
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу			
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима			
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима			
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора			
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	9	13	144
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	119	139	117
3.	Трошкови производних услуга	710	749	105
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака	174	179	103
3.2.	Трошкови транспортних услуга	125	132	106
3.3.	Трошкови услуга одржавања	150	169	113
3.4.	Трошкови закупнина			
3.5.	Трошкови сајмова			
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	35	35	100
3.7.	Трошкови истраживања			
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују			
3.9.	Трошкови осталих услуга	226	234	104
4.	Нематеријални трошкови	970	991	102
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	252	260	103
4.2.	Трошкови репрезентације	31	33	106
4.3.	Трошкови премија осигурања	511	542	106
4.4.	Трошкови платног промета	46	19	41
4.5.	Трошкови чланарина	43	46	107
4.6.	Трошкови пореза	28	29	104
4.7.	Трошкови доприноса	6	6	100
4.8.	Остали нематеријални трошкови	53	56	106
5.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4)	11.136	11.817	106
6.	Број запослених (стање крај године)	14	14	100

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђено значајније повећање у регулаторном

периоду у односу на претходну годину и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови горива за транспортна средства“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 264.000 динара (за 22,2% више у односу на претходну годину). Имајући у виду раст цена нафте и деривата нафте у првом делу регулаторног периода, као и остварени трошак од 609.000 динара на нивоу предузећа према неформалном закључном листу за период 01.01.-30.09.2008. године, планирана висина овог трошка се у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови електричне енергије“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 33.000 динара (за 13,8% више у односу на претходну годину). Имајући у виду пораст цене електричне енергије који је остварен у досадашњем делу регулаторног периода, планирана висина овог трошка се у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ и „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

6. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 1.438.000 динара (за 2,3% више у односу на претходну годину). За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани трошкови амортизације у регулаторном периоду.

Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду у износу од 1.404.000 динара. Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду планирани су у износу од 34.000 динара и правилно су обрачунати у складу са планираним активирањем средстава у регулаторном периоду и дефинисаним процењеним корисним веком средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.

Према Рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

7. Стопа повраћаја на регулисана средства

Подносилац захтева је у регулаторном периоду применио стопу повраћаја на регулисана средства у висини од 7,5% и то применом реалне цене сопственог капитала пре опорезивања од 10,00%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

По овом основу у максимално одобреном приходу за енергетску делатност дистрибуције природног гаса укључен је износ од 473.000 динара.

Примењена цена позајмљеног капитала објективно се креће у границама обазриво и рационално позајмљених средстава. Реална цена сопственог капитала пре опорезивања примењена је у прихватљивој висини од 10,00%.

На основу свега напред наведеног, предложена стопа повраћаја на регулисана средства од 7,50% се може сматрати оправданом и прихватљивом.

8. Регулисана средства

Регулисана средства у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 6.306.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана регулисана средства у регулаторном периоду.

Приликом економско – финансијске анализе регулисаних средстава у регулаторном периоду треба имати у виду следеће:

- Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода износи 6.231.000 динара. Износ нето вредности средстава на почетку регулаторног периода, а која је основ за утврђивање вредности регулисаних средстава на почетку регулаторног периода одговара износу исказаном у Билансу стања подносиоца захтева на дан 31.12.2007. године за енергетску делатност дистрибуције природног гаса. Према извештају независног ревизора о ревизији финансијских извештаја за 2007. годину процена фер вредности некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања није вршена.
- Нето вредност средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода износи 17.203.000 динара (75% нето вредности система за дистрибуцију гаса). Подносилац захтева је доставио рачуницу на основу које је утврђен наведени проценат.
- Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода износи 6.306.000 динара и правилно је израчуната у складу са планираним трошковима амортизације (постојећих средстава и средстава која ће бити активирани у регулаторном периоду) и планираним променама вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду. Подносилац захтева је исправно приказао планирану промену вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду (у износу од 2.732.000 динара) и планирану промену вредности средстава прибављених без накнаде у регулаторном периоду (у износу од 2.100.000 динара).

На основу свега напред наведеног, предложена вредност регулисаних средстава у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.

9. Остали приходи

Остали приходи у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 4.002.000 динара (за 9,7% више у односу на претходну годину) и односе се на планиране приходе од годишње контроле унутрашњих гасних инсталација у износу од 1.486.000 динара и приходе од активирања властитих учинака у износу од 2.516.000 динара (изградња дистрибутивне мреже и прикључака у властитој режији). За енергетску

делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани остали приходи у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени остали приходи у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

10. Трошкови за надокнаду губитака

На основу правилно преузетих техничких података о количини природног гаса која се дистрибуира у регулаторном периоду и стопи губитака у дистрибутивном систему у регулаторном периоду (0%), нису планирани трошкови за надокнаду губитака у регулаторном периоду за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас.

11. План улагања

ЈП „Елгас“, Сента нема усвојен петогодишњи план развоја, што отежава анализу оправданости инвестиција.

У 2008. години су предвиђене следеће инвестиционе активности за делатност дистрибуције: проширење дистрибутивне мреже у дужини 794 m и изградња 35 прикључака. Број планираних новоизграђених прикључака је у сагласности са планом изградње 34 типска и 1 индивидуалним прикључком.

Укупна улагања у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 2.732.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана улагања у регулаторном периоду.

У изворима финансирања планираних улагања у регулаторном периоду сопствена средства учествују са 632.000 динара (или 23,1%), а средства потрошача са 2.100.000 динара (или 76,9%). Сопствена средства као извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду (632.000 динара) су мања од планираног трошка амортизације у регулаторном периоду (1.438.000 динара), па се извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду могу оценити као реални. Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава и планирано је њихово активирање у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

12. Приходи од прикључака

Приходи од прикључака у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 2.100.000 динара (за 47,5% више у односу на претходну годину), а што се може сматрати реалним и прихватљивим.

13. Предложени максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца захтева за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас приказан је у следећој табели:

Редни број	Позиција	Скраћенице	Износ (у 000 динара)	
			Дистрибуција природног гаса	Управљање дистрибутивним системом за природни гас
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	11.817	-
2.	Трошкови амортизације	А _т	1.438	-
3.	Стопа повраћаја на регулисана средства	ППЦК	7,5%	-
4.	Регулисана средства	РС _т	6.306	-
5.	Износ повраћаја на регулисана средства		473	
6.	Трошкови за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса	Г _т	-	-
7.	Остали приходи	ОП _т	4.002	-
8.	Корекциони елемент	КЕ _т	-	-
9.	Максимално одобрени приход:	МОП_т	9.726	-

Алокација максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) у потпуности је формално-технички исправна.